

SELEK 2022 HAUSPEAKETA/ DISOLBAGARRITASUNA

SELEK 2022 EKAINA A MULTZOA

A3.- Zilar kromatoak uretan duen disolbagarritasun-biderkadura $K_{ps} \text{Ag}_2\text{CrO}_4 = 4 \cdot 10^{-12}$ da 25°C -an eta zilar kloruroak duena $K_{ps} \text{AgCl} = 1,8 \cdot 10^{-10}$.

- Kalkulatu zenbat gramo zilar kromato disolbatzen diren 0,5L uretan 25°C -an.
- Beste 0,5L disoluzio prestatzen dira ura zilar kloruroarekin aseztu 25°C -an. Kalkulatu zenbat gramo zilar dituen disoluzioak.
- Aurreko bi disoluzioetatik zeinek du zilar disolbatu gehien?
- Bi gatz horietatik, zein da disolbaezinena gramo/L-tan?

a) Disolbagarritasun oreka 25°C -n

$$\text{Ag}_2\text{CrO}_4(s) \rightleftharpoons 2\text{Ag}^+(aq) + \text{CrO}_4^{2-}(aq)$$

oreka s $2s$ s

$$K_{ps} = [\text{Ag}^+]^2 [\text{CrO}_4^{2-}] = (2s)^2 \cdot s = 4s^3 \Rightarrow s = \sqrt[3]{K_{ps}/4} = \sqrt[3]{\frac{4 \cdot 10^{-12}}{4}} = 10^{-4} \frac{\text{mol}}{\text{L}}$$

$\rightarrow \text{Ag}_2\text{CrO}_4$ disolbagarritasun molarra, disoluzioaren litro bakoitzeko gehien disolbatzen den kantitatea 10^{-4} mol da.

$$0,5\text{L} \cdot \frac{10^{-4} \text{ mol Ag}_2\text{CrO}_4}{1\text{L}} \cdot \frac{331,6 \text{ g Ag}_2\text{CrO}_4}{1 \text{ mol Ag}_2\text{CrO}_4} = 0,017 \text{ g Ag}_2\text{CrO}_4$$

Disolbatuko den masa 0,5L-er.

$M_{\text{Ag}_2\text{CrO}_4} = 2 \cdot 107,8 + 52 + 4 \cdot 16 = 331,6 \text{ g/mol}$

b)

$$\text{AgCl}(s) \rightleftharpoons \text{Ag}^+(aq) + \text{Cl}^-(aq)$$

oreka s s s $V = 0,5\text{L}$

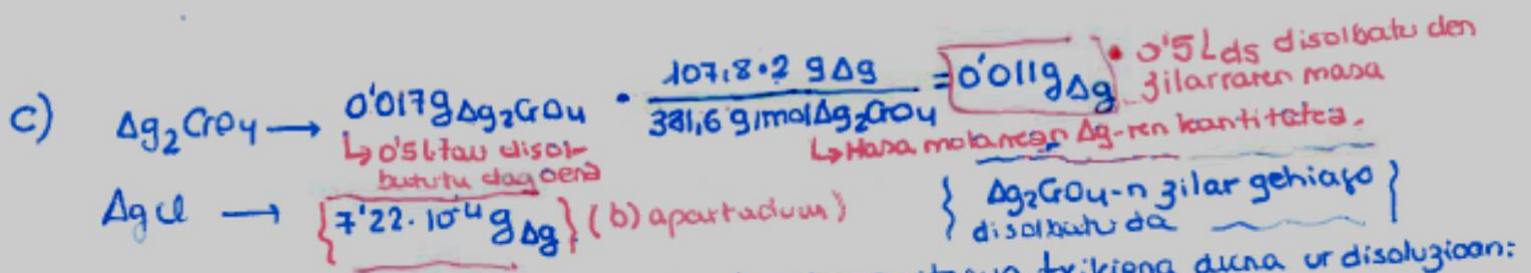
$$K_{ps} = [\text{Ag}^+][\text{Cl}^-] = s^2 \Rightarrow s = \sqrt{K_{ps}} = \sqrt{1,8 \cdot 10^{-10}} = 1,34 \cdot 10^{-5} \frac{\text{mol}}{\text{L}}$$

AgCl disolbagarritasun molarrak

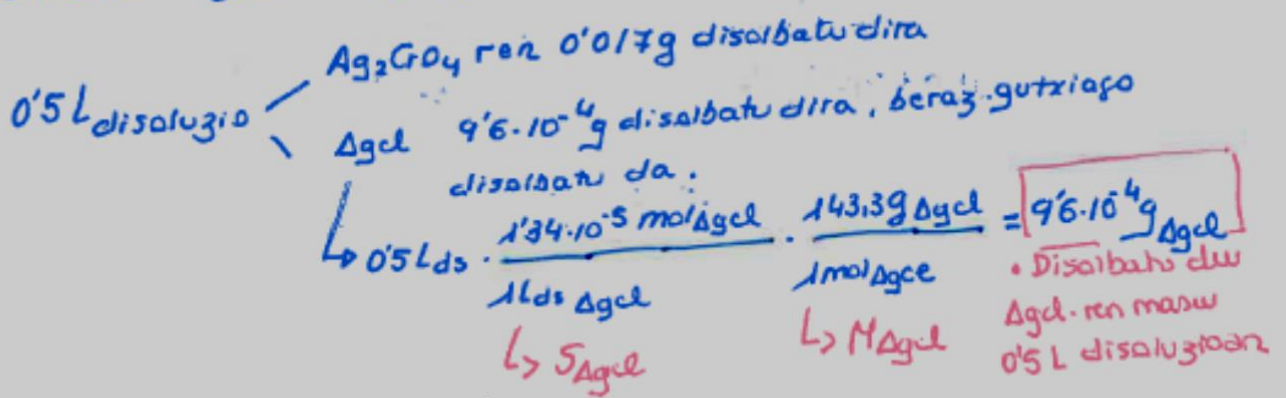
$$0,5\text{L} \cdot \frac{1,34 \cdot 10^{-5} \text{ mol AgCl}}{1\text{L}} \cdot \frac{107,8 \text{ g AgCl}}{1 \text{ mol AgCl}} = 7,22 \cdot 10^{-4} \text{ g AgCl}$$

0,5L disoluzioan AgCl dagoen zilarren masa.

$M_{\text{AgCl}} = 143,3 \text{ g/mol}$

d) gutxiago disolbatzen denez izango da disolbagaitasun txikiagoa duena ur disoluzioan:

SELEK 2022 UZTAILA A MULTZOA

A3.- Ur disoluzio batek Sr^{+2} ioia $1,0 \cdot 10^{-3} \text{ M}$ eta Ca^{+2} ioia 2 M ditu. Poloki-poliki, sodio sulfato solidoa gehitzen zaio, uretan disolbagarria baita (joko dugu disoluzioaren bolumenta ez dela aldatzen). Estrontzio sulfatoaren eta kaltzio sulfatoaren Kps balioak $7,6 \cdot 10^{-7}$ eta $2,4 \cdot 10^{-5}$ dira, hurrenez hurren. Kalkulatu:

- Lehen ioiaren hauspeatzen hasten den unean zer sulfato-kontzentrazio izango den disoluzioan eta zein izango den ioi hori.
- Lehen hauspeatu den ioiaren kontzentrazioa bigarren ioia hauspeatzen hasten den unean.

$[\text{Sr}^{+2}] = 1,0 \cdot 10^{-3} \text{ M}$
 $[\text{Ca}^{+2}] = 2 \text{ M}$
 Ve3 da aldatzen

$\text{Na}_2\text{SO}_4 \rightarrow$ Erabat disolbatuta
 $\text{Na}_2\text{SO}_4(\text{aq}) \rightarrow 2\text{Na}^+(\text{aq}) + \text{SO}_4^{2-}(\text{aq})$
 $\cdot k_{ps} = 7,6 \cdot 10^{-7}$
 SrSO_4
 $\cdot k_{ps}(\text{CaSO}_4) = 2,4 \cdot 10^{-5}$

Na^+ Na^+
 Sr^{+2} SO_4^{2-} Ca^{+2}
 $\uparrow \downarrow$ $\uparrow \downarrow$
 SrSO_4 CaSO_4

a) Jakiteko zein den lehenengo hauspeatu duena, ioi bakoitza hasten denean hauspeatzen zein izan behar duen $[\text{SO}_4^{2-}]$ minimoa kalkulatu dugu:
 → Disolbagamitasun orekak:

$\cdot \text{SrSO}_4(\text{s}) \rightleftharpoons \text{Sr}^{+2}(\text{aq}) + \text{SO}_4^{2-}(\text{aq}) ; k_s = [\text{Sr}^{+2}][\text{SO}_4^{2-}]$
 $[\text{SO}_4^{2-}] \geq \frac{k_s}{[\text{Sr}^{+2}]} = \frac{7,6 \cdot 10^{-7}}{1,0 \cdot 10^{-3}} = 7,6 \cdot 10^{-4} \text{ M}$
 kontzentrazio minimoa hasteko hauspeatzen.
 ioien kontzentrazio minimoak $\text{SrSO}_4(\text{s})$ hasteko hauspeatzen.

$\cdot \text{CaSO}_4(\text{s}) \rightleftharpoons \text{Ca}^{+2}(\text{aq}) + \text{SO}_4^{2-}(\text{aq}) ; k_s = [\text{Ca}^{+2}][\text{SO}_4^{2-}] \Rightarrow$ ioien kontzentrazio minimoak $\text{CaSO}_4(\text{s})$ hasteko hauspeatzen.
 $[\text{SO}_4^{2-}]_{\text{minimoa}} \geq \frac{k_s}{[\text{Ca}^{+2}]} = \frac{2,4 \cdot 10^{-5}}{2} = 1,2 \cdot 10^{-5} \text{ M}$

→ kaltzio ioia, SO_4^{2-} kantitate txikiagoarekin hasten da hauspeatzen, beraz $\text{CaSO}_4(\text{s})$ agertuko da $\text{SrSO}_4(\text{s})$ baino lehenago.

b) $[\text{Ca}^{+2}]$?
 $[\text{Sr}^{+2}]$ hasten denean hauspeatzen $[\text{SO}_4^{2-}] = 7,6 \cdot 10^{-4} \text{ M}$ da, beraz kaltzioaren kontzentrazioa une horretan hurrengoa izango da:

$k_s = [\text{SO}_4^{2-}] \cdot [\text{Ca}^{+2}] \Rightarrow [\text{Ca}^{+2}] = \frac{k_s}{[\text{SO}_4^{2-}]} = \frac{2,4 \cdot 10^{-5}}{7,6 \cdot 10^{-4}} \approx 0,032 \text{ M}$